

PROTI LETU 2000

Že dalj časa se tako v svetu kot pri nas pojavljajo znamenja, ki kažejo, da so nekatere družbene silnice, tipične za prejšnja desetletja, svojo zgodovinsko poslanstvo že izčrpale. Tako je recimo postalo opazno, da je začela mladina izgubljati tisti revolucionarni zagon, ki je bil pravzaprav motor zgodovinskega dogajanja v zadnjih stoletjih. Pomislimo recimo na razne miselne in politične struje, ki se pojavljajo v slovenski zgodovini 19. stoletja. Skoraj vedno se pojavi neka »mlada struja«, ki se postavi proti »stari«. To so recimo »mladoslovenci« (Levstik), »mladokatoličani« (Krek) itd. In skoraj vedno predstavljajo »mladi« napredek, živahnost, pozitivnost. Pa ni to neka izključno slovenska značilnost. Kakšen delež je mladostno navdušenje igralo šele v ruski zgodovini! Celó najbolj fanatični in krvoločni terorizem ruskih revolucionarjev in anarhistov je imel svoje korenine v mladostnem optimizmu (iluziji), da je mogoče svet spreobrniti z nasiljem, pa naj to zahteva celo žrtev lastnega življenja.

Danes se zdi, kot da je obdobje »očetov in sinov« že mimo. Morda bi bilo manj tvegano reči, da smo pač v prehodnem obdobju, ko je težko predvidovati, v katero smer se bo obrnilo navdušenje mladih generacij. Za sedaj med mladimi na splošno ni zaslediti neke jasne težnje k nekim določenim vrednotam in modelom. Nasprotno, raziskave in statistike nakazujejo neko očitno krizo vrednot in vedno bolj pasivno prilagajanje dejanski stvarnosti. Na mesto prejšnje revolucionarnosti je stopila resignacija, skepsa. Nekateri miti so padli, resnične vrednote pa je težko odkriti. Padel je mit politike, padel je mit kulture, ponekod je celo socializem zadišal po preživelem. Toda, ali je to v resnici začetek iztremnitve, ali pa vstajajo izza obzorja novi miti? V našem okolju so nekateri klišeji očitno zelo trdoživi. Kdaj bomo dokončno pometli z »naprednostjo« in »nadržanostjo«? Zelo močno je prisoten tudi mit znanosti, ki se v vedno novih variantah še vedno predstavlja kot rešitev človeškega rodu. Res je, tehnični napredek utegne v kratkem popolnoma spremeniti zunanje oblike človekovega življenja. Vendar pa tehnični napredek, ki ne bo šel roko v roki z moralno prenovo, utegne človeštvu prizadejati še hujše gorje. Kdor je pre-

bral Orwellov roman 1984, bo dvakrat pomislil, preden si bo namesto ideologije postavil nov malik — kompjuter.

Tu smo dolžni tudi vprašati, kakšna je vloga, ki naj jo v naši skupnosti odigramo kot kristjani. Ne da bi hoteli s tem kogarkoli izključevati, ampak ker bi se nam moralo zdeti potrebno, da v luči naše vere presodimo, kakšen naj bi bil naš izviren doprinos temu nenehnemu iskanju in hrepenenju po resnici. Če je po eni strani res, da krščanstvo ne nudi točnih odgovorov vsaki družbeni ali življenjski potrebi, pa ga po drugi strani tudi ne moremo zreducirati na raven zgolj osebnega življenja. Tudi nam ne more biti vseeno, kaj Cerkev kot skupnost vernikov uči in zahteva. Nekomu, ki tej krščanski skupnosti ne pripada, utegne biti zato popolnoma nerazumljivo, kako da je med vernimi kriza vrednot prav tako (ali še bolj) očitna kot med nevernimi. Zgrešeno bi bilo meriti stopnjo neke zavesti po razširjenosti nekaterih organizacij, verskih skupin ipd. Izpričevanje človekove vere je potrebno ne toliko na duhovnih obnovah, ampak v vsakdanjem življenju, v družbi, na šoli, na delovnem mestu. Tu je treba poguma in samozavesti. To ni lahko, posebno pa ne v družbi, ki je laična, oz. marsikdaj Cerkev tudi odkrito nasprotna. To je tisti že desetletja trajajoči začarani krog, ki ga je tako težko podreti.

Samo tako, kot nosilci določenih vrednot, bomo lahko skupno z drugimi ljudmi dobre volje gradili tisto potrebno enotnost, ki bi edina omogočila, da bi živeli kot resnično narodno občestvo. Te potrebe se mi, ki živimo v zamejstvu, še posebno zavedamo. A to naj ne bo enotnost za vsako ceno. Ne gre za to, da svoje prepričanje pozablamo, ali da se mu odrečemo, ampak »da prerasemo, ne da bi jih zatajili, razredne, nazorske in politične razločke« (B. Pahor) ter tako najdemo pot v »akcijsko združitev svojih sil«. Tu torej ne sme biti mesta za manipuliranje, ne za težnje po nadvladi ene komponente nad drugo. Po drugi strani je prišel čas, da se otresemo komodnosti in konformizma. Ni dovolj, da pridno obdelujemo svoj vrtiček. Tudi ni mogoče zvrčati krivdo samo na eno stran. V svobodni družbi, kakršna je naša, sta tepca očitno vsaj dva: tisti, ki manipulira, pa tudi tisti, ki se pusti manipulirati.

...da občutim v sebi

le eno veličast vesoljstva tihega:

Rast.

(Srečko Kosovel, Prerobjenje)

Evropsko srečanje mladih v Kölnu

»Vera ni teorija. Naj je obstoj Boga še tako nerazumljiv, ni bistveno, da ga razumeš, ampak da mu zaupaš ... Bog govori tudi tebi. Morda ne veš, toda v dihu tišine, v šepetanju ti On ponižno govori. Dovolj je, da si v tišini, z njim, da sprejmeš njegovega duha — je že molitev. In večkrat je tišina vsa naša molitev ... V notranji tišini odkriš njegov mir. V vsakdanjem dejanju, naj bo v hrupu neznane množice, v delih, ki presejajo tvoje moči ali v težavah ... On ti daruje svoj mir ...« (Pismo iz puščave)

Odločne, a ne vsiljive besede brata Rogerja, priorja taizéjske redovne skupnosti, so odmevale v mogočni kölnski katedrali, ki je vsak dan, opoldne in zvečer, od 28. decembra 1984 do 1. januarja 1985 gostovala več tisoč mladih romarjev iz različnih evropskih držav. Srečanje je organizirala taizéjska skupnost. Čez dvajset tisoč mladih različnih narodnosti in veroizpovedi, med njimi čez petsto Slovencev, je tiste dni napolnilo kölnske cerkve in župnije ter skupno s kölnskimi družinami zaživelo taizéjsko vodilo miru in sprave med kristjani in narodi.

V skrivnostni tišini gotskih cerkva, ob svečah in petju taizéjskih kanonov so se pred ikono križa združile vse prošnje in želje, izrečene v različnih evropskih jezikih, v eno samo željo po miru in spravi v svetu, po zaupanju v Boga in po njegovem notranjem miru, ki naj napolni vsakega človeka. Le Bog nam daje notranji mir, ki ga lahko posredujemo drugim. On prežene iz nas puščave strahu, dvomov, osamljenosti, zapuščenosti. Vendar mora vsak izmed nas izreči Bogu svoj jasni in odločni DA. V Pismu iz puščave, ki ga je brat Roger napisal v Mavretaniji, ko je skupno z dvema taizéjskima bratoma bival več dni med trpečim ljudstvom v afriški puščavi, pravi, da izreči DA pomeni slediti Jezusu vse življenje. To zahteva od človeka veliko poguma in moči. Vsak izmed nas mora vsak dan na svoj način izrehati svoj DA Kristusu.

Reči DA Kristusu pomeni predvsem živeti v spravi z njim in z ljudmi, pomeni živeti v medsebojni delitvi in ljubezni. Brat Roger pravi v pismu: »Naj postane tvoje bivališče "domača cerkev", kraj gostoljubnosti, molitve, zvestobe in kraj iskrenega prijateljstva za vse bližnje, ki ti zaupajo.« (Pismo iz puščave)

(dalje na 82. strani)

Evropsko srečanje mladih v Kölnu

Naj postane ves svet kraj zaupanja in miru in vse človeštvo ena sama velika družina. V ta namen se bo 2. julija 1985 brat Roger s skupino otrok srečal v Ženevi z generalnim tajnikom OZN De Cuellarjem in mu izrekel poziv vseh mladih k svetovni razorožitvi.

V Pismu iz puščave se je brat Roger še posebej spomnil otrok in ostarelih. Otrokom pravi: »Ne pozabite, da vas Bog neizmerno ljubi.« Ostarelim pa: »Prispeli ste v leta počitka. Toda hoja za Kristusom ne pozna umika kakor ne starosti, ko si lahko oddahnete. Za vas se začena obdobje razcveta darov apostolata...« (Pismo iz puščave)

Brat Roger zaključuje svoje pismo s pozivom vsem Cerkvam, naj postanejo resnični kraji sprave: »Cerkev, postani to, kar si v svojih globinah: kraj živih, kraj sprave, kraj preprostosti...« (Pismo iz puščave)

Tako so se v ekumenskem duhu srečali skupno z bratom Rogerjem trije cerkveni poglavarji treh različnih Cerkva v Nemčiji: metropolit Augoustinos, kardinal Höffner in poglavar evangeličanske cerkve Augustin.

O problemih, vprašanih in mislih, ki jih prinaša Pismo iz puščave, smo v Kölnu razmišljali skupno z mladimi sovrstniki različnih narodnosti v pogovornih skupinah. Nekateri pa so o tem razmišljali v tišini. Tisti, ki smo se odločili za pogovorne skupine, smo se namestili po župnijah pri družinah ali v župnijskih domovih in šolah. V župniji, v kateri smo bivali, smo imeli zjutraj najprej molitev, nato pa pogovor v skupinah. Nekateri so obiskali različne »kraje upanja« župnije: bolnišnice, domove za prizadete, za ostarele, zapore. Opoldne in zvečer je bila skupna molitev v katedrali. Srečali smo se tudi z otroki po raznih cerkvah v sre-

dišču mesta. Predzadnji dan smo Slovenci skupno z dvema taizéjskima bratoma razmišljali o Pismu iz puščave. Pogovarjali smo se tudi o pripravi na svetovno srečanje mladih, ki bo v Madrasu od konca decembra 1985 do začetka januarja 1986. Za tiste, ki ne bodo mogli v Indijo, bo v istem času evropsko srečanje v Taizéju.

Novo leto smo pričakali vsak v svoji župniji z molitvijo za zaupanje med ljudstvi, ki bo tudi vodilo svetovnega romanja. Opolnoči smo si voščili vsak v svojem jeziku. Nato je po vsej cerkvi zadonela taizéjska aleluja.

V torek, 1. januarja, smo po skupni molitvi zapustili Köln. Med potjo so nas spremljali taizéjski kanoni in nepozabni vtisi, nova srečanja in spoznanja ter izkušnje, predvsem pa zavest, da lahko vsak izmed nas resnično prispeva svoj delež k graditvi miru in sprave v svetu. Vendar pot ni lahka. Skupno moramo razmišljati in poiskati rešitve na vprašanja, ki nam jih je že lani zastavil brat Roger na evropskem srečanju mladih v Parizu: »Kako smo lahko kvas zaupanja in miru med ljudmi, čeprav toliko stvari v nas in okoli nas temu nasprotuje? Kako lahko s tem zaupanjem gradimo?« in »Kako lahko v Bogu črpamo dovolj ustvarjalnih moči, ki jih potrebujemo pri svojih prizadevanjih za zmanjšanje človeškega trpljenja v svetu? Kako lahko pridobimo vse, kar je potrebno za našo vztrajnost v nesebični ljubezni za vse življenje?«

V Ljubljani smo se posloveli z željo, da bi se razmišljanje in iskanje rešitve na ta vprašanja nadaljevali po naših župnijah, doma v naših družinah in da bi naše župnije in naše družine postale resnični kraji zaupanja in miru.

P. P.

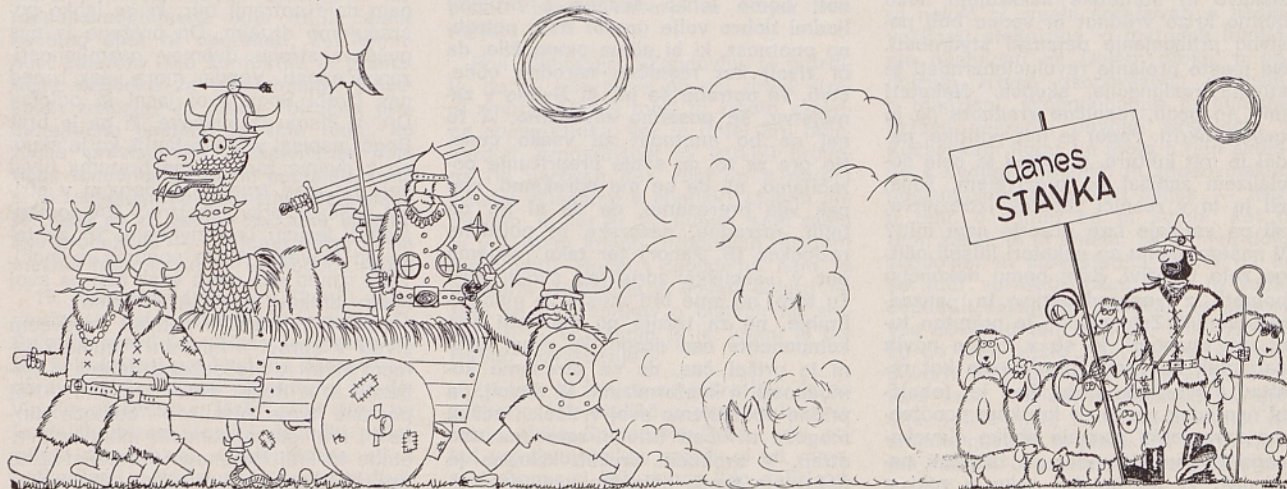
Dve pesmi mladega koroškega pesnika

FABJAN HAFNER je doma iz Bistrice v Rožu na Koroškem. Letos se je po končani gimnaziji v Celovcu vpisal na graško univerzo, kjer študira slavistiko in germanistiko. Kdor sledi zamejskemu literarnemu snovanju, je njegove pesmi zasledil v koroški reviji Mladje. Hafnerjevo pesem smo lahko slišali tudi na letošnjih oktobrskih Koroških dnevih na Tržaškem.

sanje so golobove peruti
rano jutro
ob oceanski obali
apnene čeri
plešči valovi in
bleščeča brezoblačna modrina
mlad dan
se odpira
v svet
brez teže
nad vsem
v usem in
povsod v meni
le mir
in
ti

živiš nezavestno
drhteč od
slepega strahu
se braniš
useh dotikov
ne boš utonil
v dežju
otrpneš
otopiš
nikoli ne
boš okusil
omilitve vode
v žaru dnevov
tako boš končno
od žeje umrl
v dežju

METAMORFOZE DIJAŠKEGA GIBANJA

1968

1985

ISLAM na pohodu

Če vsaj od daleč sledimo dogajanje v svetu, smo prav gotovo opazili, da je središče svetovne pozornosti v zadnjih letih postal islamski svet. Vsi časopisi in ostala sredstva množičnega obveščanja se na široko razpisujejo o arabsko-izraelskem sporu, o iranski revoluciji, o libanonski državljanski vojni, o palestinskem vprašanju, o zasedbi Afganistana, o energetskem problemu (nafta) in v teh tednih o varnosti plovni poti na Bližnjem vzhodu. Malokdo pa ob vsem tem tako burnem dogajanju razmišlja, kje so globlji vzroki za to nenavadno vrenje islamskega sveta. Pa gre vendar za vprašanje, ki od blizu zadeva ravno Zahod in vso krščansko civilizacijo, saj je temeljna narstojenost islama v tem trenutku ostro protizahodna in protikrščanska.

Sedanje islamsko protizahodno zadržanje pa je danes bistveno drugačno kot nekdanj. Ne gre več za zemeljsko enovitost in politično neodvisnost, ampak predvsem za vpliv individualistične, porabniške, materialistične zahodne civilizacije, ki je začela pronicati v strogo integralistično miselnost muslimanskega sveta. Ko so se razni Qomeini začeli zavedati, da utegne novi zahodni model življenja v temeljih ogroziti islamsko versko in ideološko kompaktnost, se je začela proti temu na vsej fronti ostra reakcija v obliki tako imenovanih islamskih revolucij in verskih gibanj. Islamski voditelji se hočejo na ta način tudi maščevati za ponižanje kolonialne dobe, ko je Zahod skušal vsiliti svojo kulturo, vero, zakonodajo, politično ureditev in ekonomijo in istočasno prezirati Allaha, njegovega poslanca (rasul) Mohameda, ni upošteval muslimanskih zakonov (šarija) in predpisov Korana (al-Qur'an). Jasno je namreč, da je moderna zahodna miselnost, ki od humanizma dalje ločuje cerkveno od posvetnega, politiko od vere itd., naravnost usodna za islam. Islamska država mora po definiciji biti »teoretska«, ne pa »demokratska«, še manj pa »laična«. Politični pluralizem je prav tako nevaren, ker utegne ogroziti »ummah«, to je skupnost vseh muslimanov, ki se ne glede na narodno pripadnost čutijo med seboj bratje z eno samo domovino. Zunanji izraz te enotnosti, ki pa je večkrat bolj navidezna kot resnična, so razne ustanove, med katerimi velja omeniti recimo Svetovno islamsko ligo (Meka 1965) in Arabsko ligo (1945).

Ustanovitev izraelske države po drugi svetovni vojni je nedvomno učinkovala kot močan katalizator arabskih oz. kar muslimanskih energij. Zahod je po mnenju vseh muslimanov s tem dejanjem nezakonito odvzel islamu del njegovega svetega ozemlja. »Najhujša (...) je zasedba svetega mesta Jeruzalem. Dolžnost islamske skupnosti je, da se z vsemi silami bori za osvoboditev Jeruzalema in vseh muslimanskih svetih

krajev.« (Declaration Islamique Universelle, 1980).

Muslimani na splošno ne ločujejo med zahodno civilizacijo in krščanstvom. V preteklosti je namreč prodiranje krščanstva na Vzhod potekalo vzporedno z naraščanjem ekonomskega in političnega vpliva t.i. krščanskih držav, tako da muslimani večkrat sploh niso ločevali misijonarjev od kolonizatorjev. Razumljivo je torej, da so domačini, čim so se dokopali do oblasti, izgnali iz muslimanskih držav vse misijonarje. To dejstvo nam delno osvetljuje tudi primer Libanona, kjer se spopadata muslimanski integralizem (šiiti) in spomin maronitskih kristjanov na grozne pogrome iz leta 1860 in 1915.

Sedanji islamski revanšizem pa je posledica tudi drugih ne zgolj ideoloških premikov. Gre namreč za propad gospodarske in ekonomske politike prvih povojnih let, ko so nekakšni muslimanski »razsvetljenci« kot Nasser, Reza Palhevi, Burgiba, Kassem, Ben Bella, Bumedien skušali modernizirati svoje države po zahodnem zgledu. Ta politika pa je propadla, saj ni prinesla ne tako zaželjene ekonomske moči ne blagostanja v zaostalosti in ponekod tudi v pomanjkanju. Gospodarski polom je omogočil nasprotnikom »modernizacij«, da so proglasili »islamsko revolucijo« proti Zahodu in povratek k »Islamski državi« in »Šariji«.

Muslimani, podobno kot kristjani, niso povsem enotni. Tudi oni se delijo na razne sekte in skupine. Med temi je med najpomembnejšimi šiitska. To je versko-politično gibanje, ki je nastalo takoj po Mohamedovi smrti. Ko se je postavilo vprašanje njegovega naslednika, se je večina izrekla za Abu Bakra in potem za Omarja in Uthmana, medtem ko je manjšina priznala Aljja, moža Fatime, Mohamedove hčerke. Nastala je tako Aljeva stranka ali Shi'ah, medtem ko se je večinska stranka imenovala Sunnah. Od tod razlika med šiiti in Suniti. Šiiti (danes predvsem v Iranu) zagovarjajo mnenje, da stoji na čelu islamskega sveta naslednik iz Aljeve rodovine, t.i. Imam, katerega Allah obseva s posebno milostjo. Zato je imam nezmotljiv in negrešljiv in ima edini pravico tolmačiti Koran. Šiitsko gibanje si je pod vodstvom sedanjega Imama R.M. Qomeini zastavilo široko zasnovan politični načrt. Islamska revolucija si prizadeva, da bi uresničila neke vrste »vesoljno pravičnost« in enotno muslimansko državo. Zato je treba po mnenju Qomeinija v vseh muslimanskih državah spodbujati »islamsko revolucijo«. Zadnji cilj je še bolj daljnosežen, saj se ne omejuje na muslimanski svet, ampak na vse človeštvo, ki bo prej ali slej moralo sprejeti edinega pravega boga Allaha. Zato je iranska revolucija v prvi vrsti naperjena proti zahodnim

»imperialistom« in tudi proti krščanstvu.

Prebujanje islama pa ni omejena samo na Bližnji Vzhod, ampak zajema tudi zahodne države, kjer se je začasno ali tudi za stalno naselilo precejšnje število muslimanov. Danes imamo mošeje v Parizu, Berlinu, Münchnu, Hamburgu. V Rimu pa bodo v kratkem začeli z gradnjo Muslimanskega središča in mošeje. Pomembno je tudi islamsko misijonarsko gibanje, ki zajema ne samo veliko afriških in azijskih dežel, ampak tudi samo osrčje Evrope. V Franciji je baje prestopilo k muslimanski veri okrog deset tisoč ljudi, med njimi tudi znamenite osebnosti kot marksistični filozof E. Garaudy, koreograf M. Bejárt in drugi. Mnogi se sprašujejo, kaj je privedlo te mislece, da so sprejeli islamsko vero. Zelo verjetno je, da jih je k temu koraku gnala potreba po gotovosti in razočaranje nad krščanstvom, pa tudi čar enostavne, totalne in vseobjemajoče vere.

Prosto po Civ. Catt. TS

* * *

MOJE DELO ZA MIR (po »Biltenu« št. 6)

Kako naj delam za mir?

Nujno je, da se temeljito soočim z mirom in vseh njegovih dimenzijah: Kot o neprecenljivi vrednoti, ki mi mnogo pomeni, kot o ogromni, neutešljivi želji, ki ji moram posvetiti čas, ji dati pravo mesto, je potrebno razmišljati, se pogovarjati in pravilno oblikovati svojo vest. Vendar to ne sme ostati prazno, obviseti v zraku. Nekje se mora tudi odraziti. Ljudje radi komentirajo nočno kroniko, se spominjajo večernih pretepopov po lokalih in pločnikih, radi pripovedujejo o zakonskem prepriju iz spodnjega nadstropja in navadno dostavljajo: Jaz bi storil prav tako, jaz bi ga še bolj »počil«, tudi jaz mu ne bi bil tiho itd. Ali bom takrat spregovoril tudi jaz? Pa ne s pritrjevanjem, ampak drugače. Da se spori in krivice ne poravnajo s prepriji in pretepi in ne končajo z uboju, da obmetavanje drugega s psovkami in kletvicami rojeva le nov odpor in novo sovraštvo; prava pot je le pot miru, ki je sicer zelo težka, vendar edina uspešna. Ali sem zagovornik mirnega reševanja sporov, ali obsojam vedno sleherno nasilje? Ali upam tvrgati s svojo drugačnostjo, kadar je to težko? Sem kar prepričan, da le prijazen nasmeh, topla beseda, seveda v pravem trenutku, odpuščanje lahko vzpostavi novo prijateljstvo? Ali ni žalostno, da ti otrok na vprašanje, katera je njegova najljubša igrača, odgovori, da je to pištola. In da se rabi zato, da se strelja tiste, ki ti nagajajo. Ali niso otroci posnemovalci odraslih?

Ustvarjati mir, živeti mir

Bela ptica leta pod nebesnim svitom. Leta nad jezeri, gorami, dolinami in ravninami, zemeljski domovini ljudstev in narodov. Oči se vse ozirajo vanjo; vabijo jo k sebi, istočasno pa morijo brata, da bi morda ne priletela k njemu ona, bela ptica miru.

S to prispodobno naj vam prikažem mir, predmet razprav, govorov, seminarjev, mednarodnih srečanj. Vsi govorijo o miru, vsi vabijo belo ptico, ki ostaja visoko pod oblaki. Nihče je namreč ne vabi globoko iz srca, iz ljubezni. Vsi prežijo nanjo z mrežo in puško, da jo zadenejo, da jo bodo lahko imeli zase, za svoj souvenir. Kakšen mir je to?

Ko sem stopala na vlak 27. novembra, sem si postavljala to vprašanje: kaj bo od naših besed? Medtem je vlak odpeljal po svoji železni poti; puhtel je od napora v teku proti Grazu. Mesto Graz je bil moj cilj. Tja je bilo namenjeno še več drugih mladih. Potovali smo tja z isto željo v srcu: ustvarjati mir in živeti mir, istočasno pa z vprašanjem: bo naše Srečanje mladine v sklopu Alpe-Adria ostalo le na teoretični ravni, ali bo res spodbuda za konkretno delo?

Ob 15. uri smo se vsi zbrali na železniški postaji v Grazu, odtod pa smo se odpeljali proti Leibnizu, točneje h gradu Retzhof (oddaljen od Leibniza približno 30 km). Ko smo na hitro dobili navodila in vsak svojo sobo, smo se ob 16. uri že zbrali in začeli s svojim delom. Po prisrčnem pozdravu dobrodrušnega prof. Rajakovicca (vodi mladinsko delovanje deželne vlade), nam je deželni svetnik prof. Wirt Jungwirth predstavil zgodovino in pomen Štajerske in podrobnje grada Retzhof. Ob 19h smo se že odpravili v Graz, kjer nas je sprejel predsednik štajerske dežele dr. Josef Krainer.

V sredo, 28. novembra, smo pričeli z delom ob 9h. Predsednik organizacije katoliške mladine Avstrije prof. Walter Schneider-Schwarzbauer je imel referat »Ustvarjati mir«. Predstavil je več problemov in vzrokov za različne konflikte. Navedem vam le nekaj točk: 1) nepravilnost in zatiranje, 2) socialne razlike, 3) teptanje človekovih pravic, 4) težnja po hegemoniji, 5) sistem ustrahovanja, 6) gospodarski interesi o bororoževalne industrije, 7) prevrednotenje vrednot. Zaključil je, da moramo mir ustvarjati v naših družinah in polagoma prehajati v vedno širši krog socialnega življenja, da bomo lahko zaživi veli mir med narodi. Zadnje besede so bile: vsi moramo nositi odgovornost za bodočnost.

Diskusija, ki je sledila referatu, se je na privatni ravni podaljšala med uro kosila.

Točno ob 15h smo prisluhnili drugemu referatu prof. dr. Petra Trummerja s teološke fakultete v Grazu na temo »Živeti mir«. Njegov referat, ki je po-

vzročil velike preglavice prevajalcem (sledilni smo direktnemu prevajanju), je temeljil na njegovih izkušnjah. Vse je vsekakor podajal na filozofsko-teološki ravni, kar je od vseh zahtevalo veliko truda ob poslušanju.

Prof. Trummer je podal misel, da je mir, ki ga lahko uresničimo, mir, ki ga imamo v sebi. Kjer se pretrga veriga miru, tam se pričenja vojna. Predstavil je problem frustracije, ki jo lahko živi vsak izmed nas. Ta frustracija je vzrok konfliktov, ki pretresajo življenje. Ti konflikti so nujni. Mir namreč ne more postati statično stanje brez borbe, temveč stalno reševanje konfliktov. Reševanje pa ne sme postati nasilno. Dalje je predavatelj razvil misel o konfliktih posameznika v sklopu družbe pa tudi o bogastvu, ki je danes neenakomerno razporejeno. Vzrok takega stanja so zgodovinski dogodki, izkoriščanje itd. (neravnovesje med Severom in Jugom, SZ in ZDA, Južna Afrika itd.) Omenil je tudi položaj različnih družbenih slojev. Solidarnost z vsakim življenjem moramo razumeti kot pravico posameznika do življenja in svobode, ne da bi bilo potrebno ogrožati socialne in politične strukture. Strategije, katerih se lotevamo, so dediščina preteklosti. Danes niso več uporabne. Tako kmalu preidemo meje smiselnosti — dokaz za to nam je jedrsko oboroževanje.

Prof. Trummer je nato skušal pojasniti, katere naj bi bile smernice, ki naj bi usmerjale krščansko navdihnjeno etiko: 1) spoštovanje do vsakega življenja, 2) naše bivanje kot primer odnosa do nasprotnika, 3) reševanje konfliktov v nas samih ni pravilna strategija. Konflikte je treba razumeti. Zaključek je bil zelo lep. Glasil se je: mir je veliko več kot odsotnost vojne.

Referatu je sledila diskusija, ki je med drugim rodila konstruktivni predlog: štajerski evangeličan, globok mladenič, je predstavil misel za konkretno uresničevanje miru v zvezi z etničnimi skupinami.

Po lepem presenečenju sem dobre volje stopila k večerji, po kateri smo se seznanili s staro štajersko narodno glasbo (animator H. Hartel). Potem smo še dolgo v noč po skupinah razpravljali o vprašanju eksistence, bratstva in sožitja.

V četrtek, 29. novembra, smo se razdelili v tri delovne skupine. Vsaka si je izbrala svojo temo, skupni imenovalec pa je bil problem miru. V drugi skupini, v katero sem se sama vključila, smo prešli na pogovor o narodnih manjšinah. Zedinili smo se za resolucijo, v kateri smo se zavzeli za naše brate koroške Slovence, ki v teh ključnih zgodovinskih trenutkih potrebujejo pomoč nas vseh.

Tako sem odločno razpršila dvome, ki sem jih imela na začetku potovanja. To srečanje mladih je jasno doka-

zalo, da je v srcih mladine res zasejano seme miru in medsebojne sprave. Dokaz za to je bilo, da smo prešli med različnih ideologij in narodnosti, kar nas je resnično združilo v bratsko povezanost, v kateri bomo lahko resnično zaživi veli mir.

Po prijetnem gledališkem večeru z igro »Der andere Josef« in našem zadnjem večeru v Retzhofu, smo se vsi zbrali v obednici in skupaj prepevali. Ko se je kazalec ure že globoko premaknil, smo v skupini zapeli čudovito pesem, ki preprosto izraža našo veliko željo: E VENU SHALOM ALEHIEM (in bodi mir z nami).

V petek, 30. novembra, smo si zjutraj ogledali mesto Graz. Nato smo se v občinski palači poslednjič pozdravili, vsi z upanjem, da se bomo ponovno srečali in ponovno skupaj zaživi veli čudovite trenutke, ki smo jih preživeli v gradu Retzhof. V naših srcih ostajajo živi vsi obrazi teh mladih ljudi, ki se iskreno borijo za mir.

Alenka Deklič
(sodelovala kot predstavnica zamejskih Slovencev)

* * *

POPRAVEK

Članek »Kraška hiša pri Nemčevih na Padričah« v prejšnji številki RASTI je napisala **Natalia Gregori**. Avtorici se za »uredniškega škrate« opravičujemo.

* * *

ANAGRAM V STAVKU

VERA, GOSTA moraš postreči. Namenjen je namreč na božjo pot blizu hudičevega mosta.

Stara Gora

ANAGRAM

VALE, PLES ... MODA!

Zares, mladi so, iskrivi, ti člani mladinskega pevskega zbora z Opčin!

Vesela pomlad

ANAGRAM V STAVKU

EMIL, daj JI KROF, pa bosta v miru poslušala koncert goriškega moškega pevskega zbora.

Mirko Filej

RAST, mladinska priloga Mladike 1/85. Pripravlja uredniški odbor mladih. Tisk Graphart, Trst, januar 1985. To številko je uredil Tomaž Simčič.